

Vähemmistöosuuden erottaminen

Anniina Etelämaa & Kati Ovaska

29.4.2019

Building a better
working world

Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Vähemmistöosuus tuloksesta:
  - ▶ Muiden kuin konserniyritysten omistusta vastaavat osuudet tytäryritysten tuloksista merkitään konsernituloslaskelmaan omaksi eräkseen.
  - ▶ Esitetään konsernituloslaskelman viimeisenä eränä ennen tilikauden tulosta.
- ▶ Vähemmistöosuus omasta pääomasta:
  - ▶ Muiden kuin konserniyritysten omistusta tytäryrityksissä vastaavat osuudet tytäryritysten omista pääomista merkitään konsernitaseeseen omaksi eräkseen.
  - ▶ Esitetään konsernitaseessa oman pääoman jälkeen.

Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Laskennan pohjana on osakeomistusmäärä, ei äänivalta.
  - ▶ Eri osakelajeihin liittyvä äänioikeuden porrastus vaikuttaa konsernisuhteen syntymiseen, ei vähemmistöosuuden määrittämiseen.
  - ▶ Merkitsevää on erilainen oikeus tytäryrityksen tulokseen ja omaan pääomaan.
    - ▶ oikeus vähimmäisosinkoon
    - ▶ mm. yhtiöjärjestyksen perusteella poikkeava oikeus tytäryhtiön varoihin yhtiötä purettaessa

Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Vähemmistöosuus erotetaan oikaistusta tuloksesta ja oikaistusta omasta pääomasta.
  - ▶ Ko. tytäryhtiöön kohdistuvat oikaisut jotka vaikuttavat konsernitulokseen tai tytäryhtiön oman pääoman eriin.
  - ▶ Vähemmistöosuus lasketaan omasta pääomasta, joka sisältää poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista omaan pääomaan siirretyn määrän.
- > Vähemmistöosuutta ei voi laskea suoraan erillistilinpäätöksen tuloslaskelmasta tai taseesta, jos erillistilinpäätös sisältää esim. poistoeroa tai sis. katetta joiden eliminointi vaikuttaa konsernitulokseen tai tyttären omaan pääomaan.

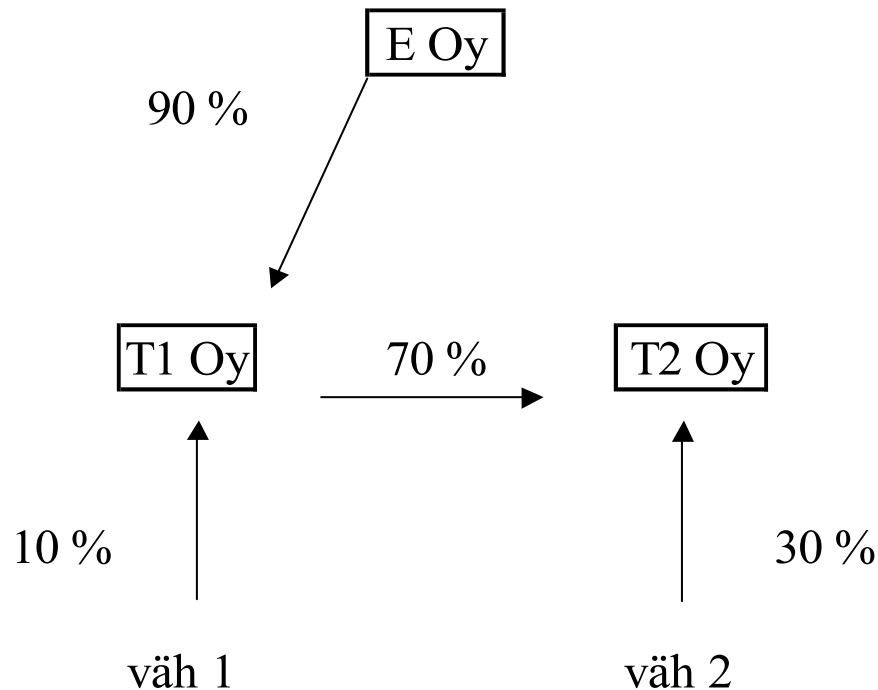
Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Vähemmistöosuudet:
  - ▶ välitön (suora) vähemmistö
  - ▶ välillinen (epäsuora) vähemmistö
  - ▶ kertaantuva vähemmistö

Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Suora ja epäsuora vähemmistö:

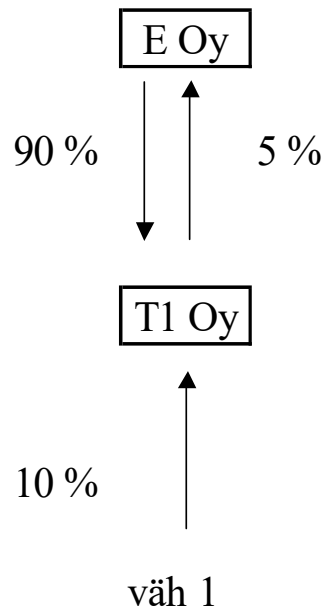
Vähemmistöosuudet:

T1 Oy:ssä suoraan	10 %
T2 Oy:ssä suoraan	30 %
T2 Oy:ssä epäsuoraan $10\% \times 70\%$	7 %
T2 Oy:ssä vähemmistö yhteensä	37 %

Vähemmistöosuuden erottaminen

► Kertaantuva vähemmistö:

Ristiinomistuksessa syntyvä kertaantuva vähemmistöosuus

Suppeneva päättymätön geometrinen sarja:

$$S = a / (1-q)$$

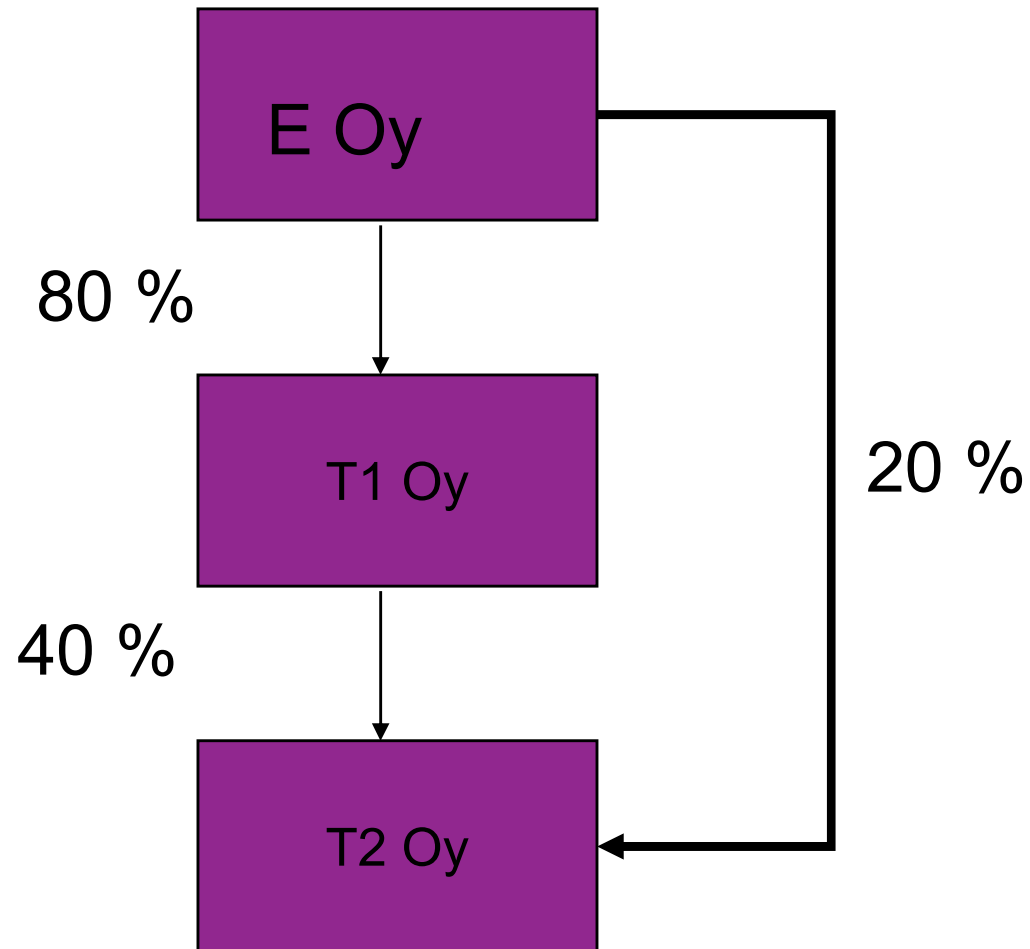
a = sarjan ensimmäinen tekijä; 10%

q = sarjan kahden peräkkäisen tekijän suhde; 90% x 5%

$$S = 10\% / (1 - 4,5\%) = 10,47\%$$

Mikä on vähemmistöosuus T1:ssä ja T2:ssä?

Esimerkki 1 Vähemmistöosuuden erottaminen

- E Oy:n omistusosuus T Oy:ssä 75 %
- E Oy on perinyt hallintopalveluveloitusta (200) tytäryhtiöltä.
- Yhtiöillä ei ole ollut muita keskinäisiä liiketapahtumia tilikauden aikana/edellisvuosina.

Tuloslaskelmat			Konserni-	Konserni-
	E Oy	T Oy	eliminoinnit	tilinpäätös
Liikevaihto	2 000	1 500	-200	3 300
Ostot	-1 800	-1 200	200	-2 800
varaston muutos		0		0
Tilikauden tulos	200	300		500
Vähemmistöosuus			(300*25 %)	-75
konsernin tulos				425

Esimerkki 1 Vähemmistöosuuden erottaminen

Taseet	E Oy	T Oy		Konserni-tilinpäätös
Kom	100	425		525
Sijoitukset	75		-75	0
Saamiset	300	250		550
<i>Vastaavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>		<i>1 075</i>
Osakepääoma	155	100	-100	155
Ed. tilik. voittovarot	120	100	-25	195
Tilikauden voitto	200	300	-75	425
Vähemmistöosuus			(100+100+300)*25 %	125
Velat		175		175
<i>Vastattavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>		<i>1 075</i>

Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Sisäisten katteiden huomioiminen vähemmistölaskennassa
  - ▶ vähemmistöosuus voidaan eliminoida joko ennen sisäisten katteiden eliminointia tai eliminoinnin jälkeen.

Esimerkki 2 Vähemmistöosuuden erottaminen

---

vähemmistöosuuden erottamisesta ja sisäisen katteen eliminoinnista
(esimerkissä ei huomioida laskennallisia veroja)

Vaihto-omaisuudessa tyttäreltä ostettua tavaraa 200 eur.

Sisäinen kate on 40%.

Emon omistusosuus tyttärestä on 65% -> vähemmistö 35%

Tyttären tulos 100

Kaksi vaihtoehtoista tapaa:

1) Vähemmistöosuus erotetaan ennen sisäisen katteen eliminointia

Vähemmistö osuus tuloksesta ennen katteiden eliminointia $35\% * 100$	35
Katteen ($200 * 40\% = 80$) jakaminen konsernille ja vähemmistölle:	
Katteesta konsernille kuuluva osuus $40\% * 200 * 65\%$	52
Katteesta vähemmistölle kuuluva osuus $40\% * 200 * 35\%$	28
Vähemmistön osuus tuloksesta 35-28	7
Tytäryhtiön tulos konsernissa 100-35-52	13

Esimerkki 2 Vähemmistöosuuden erottaminen

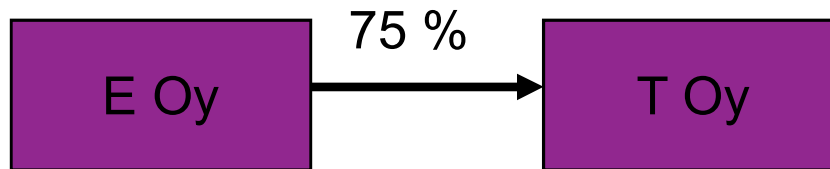
2) Vähemmistön osuus vähennetään tuloksesta katteiden eliminoinnin jälkeen

Kate $40\% \cdot 200$	80
Vähemmistöosuus oikaistusta tuloksesta $35\% \cdot (100-80)$	7
Tytäryhtiön tulos konsernissa $100-80-7$	13

- > Valitulla tavalla ei saa olla vaikutusta konsernin tulokseen tai omaan pääomaan.
- > Taseen sisältämä sisäinen kate eliminoidaan aina kokonaisuudessaan omistusosuuksista riippumatta.

Esimerkki 3 vähemmistöosuuden erottamisesta

Tilikauden tapahtumat:

- T Oy on myynyt E Oy:lle hyödykkeitä 500:lla tilikaudella 2018.
- E Oy:llä on tilinpäätöksessä varastossa hyödykkeitä 500:lla
- Sisäinen kate on 20 %. E Oy on maksanut ostovelkansa tilikauden loppuun mennessä T Oy:lle.
- Tilivuoden alussa E Oy:llä ei ollut varastossa T Oy:n tuotteita.
- T Oy:n tilikauden tulos oli 300.
- Esimerkissä ei huomioida laskennallisia veroja.

Esimerkki 3 vähemmistöosuuden erottamisesta

Konsernitulokseen tehdään seuraavat kirjaukset:

- ▶ sisäisten tapahtumien ja katteiden eliminoimiseksi
- ▶ Vähemmistön osuuden erottamiseksi tuloksesta

Liikevaihto	Ostot tilikauden aikana
500	500
varasto	varaston muutos
100	100
vähemmistöosuus tuloslaskelma	vähemmistöosuus tase
50	50

Esimerkki 3 vähemmistöosuuden erottamisesta

Tuloslaskelmat

	E Oy	T Oy	Konserni- eliminoinnit	Konsernin tilinpäätös
Liikevaihto	0	1 500	-500	1 000
Ostot	-500	-1 200	500	-1 200
varaston muutos	500	0	-100	400
Tilikauden tulos	0	300		200
Vähemmistöosuus			(300-100)*25 % tai (300*25%-100*25%)	-50
konsernin tulos				150

Taseet

Vaihto-omaisuus	500		-100	400
Vähemmistöosuus				50

Esimerkki 4 vähemmistöosuuden erottamisesta

Emoyhtiö perusti yrityksen yhteystyökumppaninsa kanssa 1.1.2017
Emon omistusosuus on ollut tytäryrityksestä 75 % perustamisesta lähtien.

Emoyhtiön ostot tytäryhtiöltä olivat 1000 tilikaudella 2018.

Tuotteita emoyhtiön varastossa

tilikauden alussa 1.1.2018	200
----------------------------	-----

tilikauden lopussa 31.12.2018	300
-------------------------------	-----

Sisäinen kate 20 %

Esimerkissä ei huomioida laskennallisia veroja.

Kirjaukset konsernitilinpäätöksessä 31.12.2018?

Esimerkki 4 vähemmistöosuuden erottamisesta/erillistilinpäätökset

---

Tuloslaskelmat

	E Oy	T Oy
Liikevaihto	2 000	1 500
Ostot	-1 900	-1 200
varaston muutos	100	0
Tilikauden tulos	200	300

Vähemmistöosuus

konsernin tulos

Taseet

	E Oy	T Oy
Kom	100	425
Sijoitukset	75	
Varasto	300	250
<i>Vastaavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>
Osakepääoma	155	100
Ed. tilik. voittovarot	120	100
Tilikauden voitto	200	300
Vähemmistöosuus		
Velat		175
<i>Vastattavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>

Esimerkki 4 vähemmistöosuuden erottamisesta

	Kate	Väh. osuus
Alkusaldo 1.1.	40	10
Loppusaldo 31.12.	60	15
Muutos	20	5

Eliminointikirjaukset:

Liikevaihto
1000

Sijoitukset
75

vähemmistöosuus tuloslaskelma
5
75

Ostot tilikauden aikana
1000

Osakepääoma
75
25

vähemmistöosuus tase
15
75
25
25

varaston muutos
60
40

varasto
60

Edellisten tilikausien voittovarot
40
10
25

Esimerkki 4 vähemmistöosuuden erottamisesta

Tuloslaskelmat	E Oy	T Oy	Konserni- eliminoinnit	Konserni- tilinpäätös
Liikevaihto	2 000	1 500	-1 000	2 500
Ostot	-1 900	-1 200	1 000	-2 100
varaston muutos	100	0	-20	80
Tilikauden tulos	200	300		480
Vähemmistöosuus			-70 (300-20)*25 %	-70
konsernin tulos				410
Taseet	E Oy	T Oy		Konserni- tilinpäätös
Kom	100	425		525
Sijoitukset	75		-75	0
Varasto	300	250	-60	490
<i>Vastaavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>		<i>1 015</i>
Osakepääoma	155	100	-100	155
Ed. tilik. voittovarot	120	100	-55	165
Tilikauden voitto	200	300	-90	410
Vähemmistöosuus			110	110
Velat		175		175
<i>Vastattavaa</i>	<i>475</i>	<i>675</i>		<i>1 015</i>

Esimerkki 5 Vähemmistöosuuden erottaminen

- ▶ Emoyhtiö perusti yhteistyökumppaninsa kanssa yrityksen 1.1.2018.
- ▶ Emon omistusosuus on ollut tytäryrityksestä 75 % perustamisesta lähtien.
- ▶ Tytäryritys on kirjannut erillistilinpäätöksessään suunnitelman ylittäviä poistoja 100:lla
- ▶ Tytäryhtiön tilikauden 2018 tulos oli 0.
- ▶ Konserniyhtiöillä ei ole ollut keskinäisiä liiketapahtumia 2018.
- ▶ Verokanta on 20 %
- ▶ Eliminoinnit konsernitilinpäätöstä varten?

Esimerkki 5 Vähemmistöosuuden erottaminen

Tuloslaskelmat

	<i>E Oy</i>	<i>T Oy</i>	<i>Konserni- eliminoinnit</i>	<i>Konserni- tilinpäätös</i>
Liikevaihto	2 000	1 500		3 500
Ostot	-1 900	-1 400		-3 300
Poistoeron muutos		-100	100	0
Laskennalliset verot			-20	-20
Tilikauden tulos	100	0		180
Vähemmistöosuus			-20	-20
			$(-100) * 25\% + 20 * 25\%$	
Konsernin tulos				160

Esimerkki 5 Vähemmistöosuuden erottaminen

Taseet	E Oy	T Oy	Eliminoinnit	Konserni-tilinpäätös
KOM	100	225		325
Sijoitukset	75		-75	0
Varasto	200	50		250
<i>Vastaavaa</i>	<i>375</i>	<i>275</i>		<i>575</i>
Osakepääoma	155	100	-100	155
Ed.tili.voittovarot	120	0		120
Tilikauden voitto	100	0	60	160
Vähemmistöosuus			45 (25+20)	45
Kertynyt poistoero		100	-100	0
Velat		75		75
Laskennalliset verovelat			20	20
<i>Vastattavaa</i>	<i>375</i>	<i>275</i>		<i>575</i>

Vähemmistöosuuden erottaminen tappiollisesta tytäryrityksestä

- ▶ Ellei yhtiöjärjestyksestä, yrityksen säännöistä tai muusta tosiasiallisesta syystä muuta johdu, vähemmistö vastaa tytäryrityksen tappiosta vain sijoituksensa määrällä.
- ▶ Jos tytäryrityksen oma pääoma on negatiivinen, vähemmistöosuutta ei eroteta.
- ▶ Vähemmistöosuus erotetaan vasta kun tytäryrityksen oma pääoma on muuttunut positiiviseksi.
  - ▶ tarkastellaan koko omaa pääomaa, ei vain tulosta

An aerial photograph of a triathlon swim start. Numerous swimmers in black wetsuits and white swim caps are in the water, splashing. A kayaker in a bright pink kayak with a yellow top is positioned in the center of the group. The water is a vibrant teal color.

Ulkomaisten tytärityritysten käsittely

Anniina Etelämaa & Kati Ovaska

29.4.2019

Building a better
working world

Ulkomaisen tytäryhtiön yhdistäminen

- ▶ Pääsääntönä:
  - ▶ kaikki tytäryhtiöt on sisällytettävä konsernitilinpäätökseen
- ▶ Poikkeukset:
  - ▶ KPL 6:3§
    - ▶ tarpeetonta oikean ja riittävän kuvan kannalta
    - ▶ omistus lyhytaikainen ja tarkoitettu yksinomaan edelleen luovutettavaksi
    - ▶ konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavia tietoja ei ole mahdollista saada
    - ▶ merkittävät ja pitkäaikaiset rajoitukset estävät olennaisella tavalla emoyritystä käyttämästä vaikutusvaltaansa tytäryrityksestä
  - ▶ liitetiedot

Ulkomaisen tytäryhtiön yhdistäminen

- ▶ Tilinpäätöksen sisällön yhdenmukaistaminen
- ▶ Tilinpäätöksen muuntaminen Suomen rahaksi
- ▶ Sisäisten liiketapahtumien oikaiseminen
- ▶ Sisällön yhdenmukaistaminen
  - ▶ Yhtenäiset tilinpäätösperiaatteet (KPL 6:4§ 2 mom.)
  - ▶ Tuloslaskelma- ja tasekaavat

Tilinpäätöserien muuntaminen Suomen rahaksi

- ▶ tase-erät muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssiin
- ▶ tuloslaskelmaerät muunnetaan tilikauden keskipäivän kurssiin
- ▶ liitetiedot muunnetaan samalla tavalla kuin ne tuloslaskelman ja taseen erät, joihin ne liittyvät
- ▶ myös muut hyvän kirjanpitotavan mukaiset menetelmät (KPL 6:6§)

Muuntoerot

- ▶ Oman pääoman muuntamisen yhteydessä syntyvää kurssieroja nimitetään muuntoeroksi.
- ▶ Konsernin sisäisen omistuksen eliminoinnissa syntyvä alkuperäisen hankintahetken ja tilinpäätöspäivän valuuttakurssin välinen ero.
- ▶ Hankinta-ajankohdan jälkeen kertyneelle omalle pääomalla syntyy muuntoeroa siitä tilinpäätöksestä lähtien, johon se ensimmäisen kerran sisältyy.

Esimerkki 1 muuntoero

- ▶ Emo osti (100 %) 1.1.201X ulkomaisen tytäryhtiön T1, hankintahinta 330 €
- ▶ Hankinta-ajan valuuttakurssi oli 0,5 (1 uv = 0,5 €), tilinpäätöshetken 31.12.201X 0,75.
- ▶ T1 Oy:n oma pääoma:

T1 Oy	1.1.201X		31.12.201X	
Osakepääoma	500 uv	250 €	500	375 €
Vararahasto	100 uv	50 €	100	75 €
Voittovarot	60 uv	30 €	60	45 €
Tilikauden voitto	0 uv	0 €	0	0 €

Esimerkki 1 muuntoero

Muuntoerot:

31.12.201X	muuntoero:
Osakepääoma	125 (375-250)
Vararahasto	25 (75-50)
Voittovarot	15 (45-30)
Tilikauden voitto	0

Sisäisen omistuksen eliminointikirjaukset:

<u>Sijoitukset</u>	<u>Osakepääoma</u>
330	250
	125
<u>Vararahasto</u>	<u>Voittovarot</u>
50	30
25	15
<u>Muuntoerot</u>	
15	
25	
125	

Esimerkki 1 muuntoerot

Esimerkki 1

31.12.201X	E Oy	T1Oy	Eliminoinnit	Konserni
Sijoitukset	330	0	-330	0
Varasto	1 000	0		1 000
Saamiset	900	495		1 395
<i>Vastaavaa</i>	<i>2 230</i>	<i>495</i>	<i>-330</i>	<i>2 395</i>
Osakepääoma	300	375	-375 (-250-125)	300
Vararahasto	200	75	-75 (-50-25)	200
Muuntoerot			165 (125+25+15)	165
Voittovarot	100	45	-45 (-30-15)	100
Tilikauden voitto	100	0		100
Velat	1 530			1 530
<i>Vastattavaa</i>	<i>2 230</i>	<i>495 0</i>	<i>-330</i>	<i>2 395</i>

Muuntoerot

- ▶ Muuntoerot merkitään konsernin omaan pääomaan
  - ▶ lähtökohtaisesti jako vapaaseen ja sidottuun pääomaan sen mukaan mistä muuntoero aiheutuu
  - ▶ käytännössä usein kaavamainen jaottelu, jos muuntoeroja ei ole seurattu hankinta-ajankohdasta lähtien
  - ▶ jos sidottu pääoma muodostuisi negatiiviseksi, vähennetään vapaasta omasta pääomasta.

- ▶ Muuntoerosta erotetaan vähemmistöosuus, jos ulkomaisessa tyttäressä vähemmistöosakkaita.

Esimerkki 2 muuntoero

- ▶ Emo osti (90 %) 1.1.2017 ulkomaisen tytäryhtiön T1 osakkeista, hankintahinta 297 €.
- ▶ Valuuttakurssi oli muuttunut seuraavasti: hankintahetki 0,5, 31.12.2017 0,75 ja 31.12.2018 1,25.
- ▶ Emo on laatimassa konsernitilinpäätöstä 31.12.2018.
- ▶ T1:n oma pääoman erät ovat seuraavat:

T1 Oy	1.1.2017	,5	31.12.2017	0,75	31.12.2018	1,25
Osakepääoma	500 uv	250,0 €	500 uv	375,00 €	500 uv	625,0 €
Vararahasto	100 uv	50,0 €	100 uv	75,00 €	100 uv	125,0 €
Voittovarot	60 uv	30,0 €	60 uv	45,00 €	110 uv	137,50 €
Tilikauden voitto	0 uv	0,0 €	50 uv	37,50 €	10 uv	12,5 €

Esimerkki 2 muuntoero

Muuntoerot 31.12.2018:

31.12.2018	Muuntoero	Konserni (90%)	vähemmistö (10%)
Osakepääoma	375,0 (625-250)	337,5	37,5
Vararahasto	75,0 (125-50)	67,5	7,5
Voittovarat 1.1.2017	45,0 (75-30)	40,5	4,5
2017 tulos	25,0 ((1,25-0,75)*50)	22,5	2,5
	520,0	468,0	52,0

Esimerkki 2 muuntoerot

Sisäisen omistuksen eliminointi:

sijoitukset	
	297

osakepääoma	
225	
25	
375	

vararahasto	
45	
5	
75	

vähemmistöosuus	
	25
	5
	3
	37,5
	7,5
	4,5
	2,5
	3,75
	1,25

voittovarat	
27	
3	
45	
25	
3,75	

tilikauden voitto (vähemmistön osuus)	
1,25	

muuntoerot	
37,5	375
7,5	75
4,5	45
2,5	25

Esimerkki 2 muuntoerot

31.12.2018	E Oy	T1Oy	Eliminoinnit	Konserni
Sijoitukset	297,00	0,00	-297,00	0,00
Varasto	1 033,00	175,00		1 208,00
Saamiset	900,00	755,00		1 655,00
<i>Vastaavaa</i>	<i>2 230,00</i>	<i>930,00</i>	<i>-297,00</i>	<i>2 863,00</i>
Osakepääoma	300,00	625,00	-625,00	300,00
Vararahasto	200,00	125,00	-125,00	200,00
Muuntoerot			468,00	468,00
Voittovarot	100,00	137,50	-103,75	133,75
Tilikauden voitto	100,00	12,50	-1,25	111,25
Vähemmistöosuus			90,00	90,00
Velat	1 530,00	30,00		1 560,00
<i>Vastattavaa</i>	<i>2 230,00</i>	<i>930,00</i>	<i>-297,00</i>	<i>2 863,00</i>

Muuntoerot

- ▶ Muuntoero realisoituu kun
  - ▶ tytäryritys myydään osittain tai kokonaan.
  - ▶ tytäryritys palauttaa omaa pääomaa.
- ▶ Realisoitunut muuntoero kirjataan tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi.

Kurssierot

▶ Keskipurssiero

- ▶ ero tuloslaskelman ja taseen muuntokursseissa
  - ▶ keskipurssin ja tilinpäätöspäivän kurssin välillä
- ▶ tilikauden tulos on erisuuruinen tuloslaskelmassa ja taseessa
- ▶ keskipurssiero kirjataan konsernitaseen vapaaseen omaan pääomaan.

Esimerkki 3 kurssierot

Keskikurssiero

5 Tilikauden keskipäivän kurssi

5,3 Tilinpäätöspäivän kurssi

Ulkomaan valuutta

TULOSLASKELMA

Tuotot 1000

Kulut 800

Tulos 200

Kotimaan valuutta

TULOSLASKELMA

Tuotot 5000

Kulut 4000

Tulos 1000

TASE

Varat	800	100 Osakepääoma
		300 Kertyneet voittovarot
		200 Tilikauden voitto
		200 Velat
	800	800

TASE

Varat	4240	530 Osakepääoma
		1590 Kertyneet voittovarot
		1000 Tilikauden voitto
		60 Keskikurssiero
		1060 Velat
	4240	4240

Muut kurssierot

Muita kurssieroja voivat aiheuttaa:

- ▶ Ulkomaiselta tytäryritykseltä saadun osingon tai muun voitto-osuuden eliminointi
  - ▶ Jos osingonjakajan taseen muuttamisessa käytetty kurssi poikkeaa osingonsaajan osingon kirjauskurssista
    - ▶ Kurssiero kirjataan voittovaroihin
- ▶ Sisäisten katteiden eliminointi
  - ▶ Jos sisäisen katteen eliminoinnissa käytetty kurssi poikkeaa tilinpäätöspäivän kurssista
    - ▶ Kurssiero kirjataan tulosvaikutteisesti (pääsääntö)
- ▶ Sisäisten liiketapahtumien, kuten tuottojen ja kulujen eliminointi
  - ▶ Jos toinen osapuoli kirjaa tapahtuman tapahtuma-ajankohdan kurssiin ja sama sisäinen tapahtuma eliminoidaan tilikauden keskikurssiin.
    - ▶ Kurssiero kirjataan tulosvaikutteisesti

Esimerkki 4 Muut kurssierot, sisäiset liiketapahtumat

- ▶ Emo yhtiö on veloittanut konsernin IT-kuluja 500€ tilikauden viimeisenä päivänä.
- ▶ Tapahtumapäivän kurssi on 2 (1€ = 2 uv).
- ▶ Tilikauden keskipäivän kurssi oli 2,5.

Tuloslaskelma	E Oy (€)	T1 (uv)	T1 €	Elimin.	Konserni
Tuotot	500	0	0	-500	0
Kulut		-1 000	-400	+500	100
<i>Tilikauden tulos</i>	<i>500</i>	<i>-1 000</i>	<i>-400</i>	<i>0</i>	<i>100</i>

Esimerkki 5 Muut kurssierot, sisäinen kate 1/2

- ▶ Emo yritys on myynyt ulkomaiselle tytäryritykselle T2 1053 € tuotteita, jonka arvo T2 kirjanpidossa on 2000 uv.
- ▶ Myyntikate 20 %.
- ▶ T2:lla on emolta ostettuja tuotteita varastossa seuraavasti:
  - ▶ Tilikauden loppuvarasto 1000 uv.
- ▶ Uv:n kurssit
  - ▶ Tilikauden keskipkurssi 1,9.
  - ▶ Tilinpäätöskurssi 2,1.
  - ▶ Sisäisen myynnin kurssi 1,9.

Esimerkki 5 Muut kurssierot, sisäinen kate 2/2

▶ T2:n tilinpäätöserät euroiksi muutettuna:

▶ T2:n ostot 2000 uv = 1053 €, kurssi 1,9.

▶ T2:n loppuvarasto 1000 uv = 476 €, kurssi 2,1.

▶ Sisäinen kate:

▶ Loppuvarasto 20 % * 1000 uv = 200 uv

▶ Kurssiero:

Sisäinen kate (200 uv) kurssiin 1,9 = 105 €

Sisäinen kate (200 uv) kurssiin 2,1 = 95 €

Kurssiero 10€

▶ Kurssieroa muodostuu, jos sisäisen katteen eliminoinnissa käytetty kurssi poikkeaa tilinpäätöspäivän kurssista.